

ὁ Ταβάννης ἔπρεπε νὰ προσκαλέσωμεν καὶ τὸν Ρουσαρ διὰ νὰ συνθέσῃ ἐδῶ τὸν ἐπιτάφιον τοῦ ναυάρχου.

— Δὲν ἔχομεν ἀνάγκη τοῦ Ρουσαρ διὰ τοῦτο, εἶπεν ὁ Κάρολος. Τὸν κάμνω ἐγώ. Ἀκούσατε, κύριοι.

Καὶ ἄφου ἐσκέφθη ἐπίτινας στιγμάς, εἶπε:

Ἐδῶ ὁ ναύαρχος θαμμένος...

Ἄ! ὄχι, εἶναι ἐντιμὸ πολὺ...

Εἶν' ἀπ' τὰ πόδια κρεμασμένος,

Γιατὶ δὲν εἶχε κεφαλή.

— Εὐγε! εὐγε! ἀνέκραζαν πάντες οἱ καθολικοὶ, ἐνῶ οἱ κατ' ἀνάγκη παρευρισκόμενοι ἐκεῖ Οὐγονόττοι συνέσπων τὰς ὀφρὺς σιγῶντες.

Ὁ Ἑρρίκος συνομιλῶν μετὰ τῆς Μαργαρίτας καὶ τῆς δουκίσσης τοῦ Νεβέρ προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσαν.

— Ἄς ἀναχωρήσωμεν, κύριοι! εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα μὴ δυναμένη νὰ ὑποφέρῃ ἄλλο τὴν δυσωδίαν, καὶ κινήσασα ἐμπαικτικῶς τὴν κεφαλὴν, ὥσανεὶ ἀπεχειρέτιζε τὸν ναύαρχον, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συνοδίας καὶ ἔλαβε τὴν εἰς Λουβρον ἄγουσαν.

Ἄλλῃ, δὲν ἠκολούθησαν αὐτὴν πάντες. Εὐπατρίδης τις ἰππεύων ἵππον μέλαινα, ἔμεινεν ὅπως κορεσθῆ παρατηρῶν ἐν ἀνέσει τὸ φορικῶδες ἐκεῖνο θέαμα. Ὁ εὐπατρίδης οὗτος ἦτο ὁ Κοκονάς. Ἡ δουκίσσα τὸν ἀνεζήτει ματαίως ἐν ταῖς τάξεσι τῆς συνοδίας. Ἀλλὰ δὲν ἀνεζήτει αὐτὸν μόνη.

Ἄλλοτε εὐπατρίδης, ἄφου παρετήρησε καλῶς περὶ αὐτῶν, τὸν διέκρινεν ἐν ἐκστάσει μόνοντα ἐνώπιον τοῦ ἰκρίωματος, ἀμέσως δὲ ἐγκαταλιπὼν τὴν γρχμὴν καὶ διατρέξας κμπύλην ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἰκρίωμα.

Ἡ δουκίσσα ἰδοῦσα τοῦτο, ἐπλησίασεν εἰς τὴν Μαργαρίταν καὶ τῇ εἶπεν:

— Ἡπατήθημεν ἀμφοτέραι. Ὁ Πεδεμόντιος ἔμεινεν ὀπίσω καὶ ὁ Δελαμούλ τὸν ἠκολούθησε.

— Διάβολε! εἶπεν ἡ Μαργαρίτα γελῶσα. Θὰ συμβῆ λοιπὸν κατὶ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, δὲν θὰ λυπηθῶ ἂν μεταβάλω γνώμην περὶ αὐτοῦ.

Τότε αἱ δύο γυναῖκες ἐγκατέλιπον ἐπίσης τὴν γραμμὴν καὶ λαβοῦσαι μεθ' ἐκὼν τὸν λοχαγὸν τῶν φρουρῶν τῆς δουκίσσης καὶ τὴν Γιλόννην, ἐπανῆλθον διὰ τινος ἀτραποῦ εἰς τὸ ἰκρίωμα καὶ ἐκρύβησαν ὀπισθεν φραγμοῦ.

Ὁ Δελαμούλ στὰς ὀπισθεν τοῦ Κοκονάς ἐπληξεν αὐτὸν ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου.

— ὦ! εἶπεν οὗτος στραφεῖς, δὲν εἶναι ὄνειρον; ζῆτε ἔτι;

— Ναί, κύριε. Καὶ τὸ λάθος βεβαίως δὲν εἶναι ἰδικόν σας...

— Ἄλλ' εἶναι περιεργὸν νὰ εὐρίσκαται ἐδῶ εἰς Οὐγονόττος.

— Δὲν εἶμαι Οὐγονόττος, κύριε. Ἡσχίθην εἰς τὸν Θεόν, ἂν ἐσωζόμεν ἐκ τῆς σφαγῆς, νὰ γείνω καθολικός, καὶ ἐγενόμην.

— Καὶ δὲν νυχίθητε ἄλλο τι;

— Νὰ σας κρεμάσω εἰς τὴν ἀρπάγην ἐκείνην ὑπὸ τὴν ναύαρχον.

— Πῶς, ζωντανόν;

— Ὅχι! ἄφου διατρυπήσω τὸ στῆθος σας διὰ τοῦ ξίφους μου.

— Νὰ μὲ κρεμάσετε εἰς τὴν ἀρπάγην ἐκείνην! ὦ! εἰσθε πολὺ μικρός.

— Τότε θὰ ἀναβῶ ἐπὶ τοῦ ἵππου σας. Ἐνομίζετε ὅτι ἀπέθανον. Εὐτυχῶς ὄχι, καὶ ἰδοὺ σὰς ἐπέπεσον. Ἡδυνάμην νὰ θρασύσω τὴν εἰδεχθῆ κεφαλὴν σας διὰ τοῦ πιστολίου μου...

— Τὴν εἰδεχθῆ κεφαλὴν μου! Ἐμπρός, κύριε κόμη, πεζεύσατε καὶ ξιφουλκήσατε.

Καὶ ἀφιππεύσας ἐξιφούληκεν.

Ὁ Δελαμούλ δὲν ἐβράδυνε νὰ πράξῃ τὸ αὐτό, καὶ τὰ δύο ξίφη διεσταυρώθησαν.

Ἡ πάλη ἐγένετο σιωπηλή. Τὰ ὄμματά των μόνον ἐσπινθηροβόλουν.

[Ἔπεται συνέχεια].

Ἡ ΛΟΥΟΜΕΝΗ ΧΑΝΟΥΜΙΣΣΑ

ὑπὸ ΛΕΪΛΑ - ΧΑΝΟΥΜ.

(Συνέχεια ἰδε προηγούμενον φύλλον).

z

Ὁ σουλτάνος ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ αὐλικοῦ του, καὶ ψαύων τὰς πλευρὰς τοῦ τοίχου διήλθε τῶν δύο διαδρόμων καὶ εὐρέθη παρὰ τῇ Φατμά.

Ἡ γραῖα διευθύντρια τοῦ λουτροῦ περιέμενε τὴν Α. Μεγαλειότητα παρὰ τὴν βᾶσιν τῆς κλιμακῆς. Ἐπίλησε μὲ σέβας τὸ κράσπεδον τοῦ ἐπενδύτου του καὶ εἰσήγαγεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς τὸν Ἄβδουλ-Μετζίτ. Ἡ Α. Μεγαλειότης κατέπεσεν εἰς τὰ μαλακὰ ἐπὶ τοῦ διαβαρίου σρώματα, ἡ δὲ Φατμά καὶ ὁ Φαῖδ ἴσταντο ὄρθιοι ἐν ἀποστάσει βημάτων τινῶν.

Ἡ σοβαρὰ μορφή τοῦ Σουλτάνου ἐφαιδρύνθη, μειδίαμα εὐνοίας περιεπλανᾶτο ἐπὶ τῶν ὠχρῶν χειλέων του, ἐν δὲ ταῖς βαθυκυάνοις ὀφθαλμοῖς του ἔλαμπε φλόξ χαρῆς, ἥτις τοὺς ἐλάμπρυνεν. Οὐδέποτε ὁ Φαῖδ εἶδεν ὁμοίαν ἔκφρασιν ἐπὶ τῶν χαρακτήρων τοῦ κυρίου του, ἡ δὲ γλυκεῖα καὶ εὐθυμὸς αὐτῆ ἔκφρασις τῷ ἐνεποίησε φόβον.

Μόλις ὁ σουλτάνος ἐρίφθη ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ τῆς Φατμάς, αὐτὴ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν συνήθειαν ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα τοῦ μονάρχου.

— ὦ μέγιστε βασιλεῦ, ἀρχηγὲ τῆς δυσαστείας ἡμῶν, διαιτητὰ τῶν νόμων, ἀντιπρόσωπε τοῦ Ἁγίου Προφήτου, Ἄβδουλ - Μετζίτ - Χάν, κύπτω ἐνώπιόν σου καὶ εἶμαι εἰς τὴν διαθεσίν σου ἐγώ, ὁ οἶκός μου, οἱ δούλοι μου, ἡ περιουσία μου καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ μου· τὰ πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σου!

Ὁ Ἄβδουλ - Μετζίτ διὰ χειρονομίας προσηνοῦς, ἔνευσε τῇ γραῖα νὰ ἀνεγερθῆ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Φατμά ἔρριπτε βλέμμαδυσπιστικῆς πρὸς τὸν ποιητὴν μείναντακίνητον:

— Ὁ Φαῖδ - Βέης μὴ εἶναι ἐπιστήθιος φίλος, εἶπεν ἡ Α. Μεγαλειότης, οὐδὲν μυστικὸν ἔχω πρὸς αὐτόν.

— Ἐν τῷ λουτρῷ παρετήρησας βεβαίως τὴν ὠραιότητα τῶν λουομένων.

— Τὴν Γκιουλ - Χανούμ; ... εἶπεν ὁ σουλτάνος ὠχρῶν ἐλαφρῶς.

— Γινώσκεις ἤδη τὸ ὄνομά της; ...

Ναί, τὴν λαμπρὰν ἐκείνην κόρην, ἥτις φέ-

ρει τὸ ὄνομα τοῦ ῥόδου. ... Δὲν τὴν ὑφόνει μόνον τὸ κάλλος της ὑπεράνω τῶν ἄλλων.

— Τί ἔχει περιπλέον; ἀνεφώνησεν εὐφροσύνως ὁ Ἄβδουλ-Μετζίτ. Ἡ οὐρὶ αὐτῆ μήπως ἔχει τὰς ἀρετὰς τῆς Ἰωβείδης καὶ τὴν φρόνησιν τῆς Φατμάς, τῶν ἁγίων ἐκείνων γυναικῶν τοῦ μεγάλου ἡμῶν Προφήτου; ἢ εἶναι πεπαιδευμένη ὡς ὁ Σκαδῆς καὶ εὐφυῆς ὡς ἡ Ῥοζελάνη; ... Ὁ ἔρωσ δὲν ἀπαιτεῖ τόσα πράγματα! Ἡ τελειότης τὸν ἀνιᾶ, ἡ ἀρετὴ τὸν τρομαίνει· ἄλλως τε ἡ ἀγάπη εἶναι τόσον πλουσία, τόσον ἄσωτος τὴν φαντασίαν, ὥστε προθύμως παρέχει ὅ,τι στερεῖται ἢ ἐκλεκτῆ του, καὶ τὴν τελειοποιεῖ.

Ἡ γραῖα Φατμά ἐθεώρει ἕκταμβος τὸν σουλτάνον, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Φαῖδ, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν ἐν αὐτῷ μεταβολὴν,

— Οἴμοι! προσφιλέστατε ἀρχων, ἐξηκολούθησε νὰ λέγῃ ἡ γραῖα, ἐὰν ἡ Γκιουλ-Χανούμ σοὶ ἤρесе, φοβοῦμαι ὅτι τοῦτο εἶναι μάταιον ... εἶναι παράδοξος κόρη, αὐστηροτάτης ἀρετῆς, ἥτις τὸν ἔρωτα μόνον ἐν ταῖς ἀγαλαῖς τοῦ συζύγου θέλει δεχθῆ, συζύγου, ὃν θέλει ἀγαπήσει, ἄφου τὸν ἐκλέξῃ αὐτὴ μεταξὺ μυρίων...

Ὁ Φαῖδ ἐστέναξεν. Ὁ σουλτάνος ἐμειδίασεν.

— Πιστεύεις λοιπὸν ὅτι τὴν ἐπιθυμῶ καὶ θέλω νὰ τὴν ἀποκτήσω ὅπως δήποτε; Ὅχι, ὄχι, θέλω νὰ τὴν ἀγαπῶ, ἀγνήν, ἀσπιλον, ἀνίκητον, ὡς εἶναι τὸ πάθος ἀπαμβλύνεται ἐν τοῖς φιλήμασιν. Ἐγὼ θὰ τὴν σέβωμαι πληρῶν ἑκατὸν λίρας δι' ἕνα βόστρουχον τῆς χρυσῆς κόμης της, καὶ λατρεύων αὐτὴν ὡς οἱ Χριστιανοὶ τὰς ἀγίας των... Μειδιάς, Φαῖδ; δὲν μοι πιστεύεις πλέον, Φατμά; Σουλτάνος κεκορεσμένος παντὸς ἔρωτος, φρονεῖτε ὅτι εἶναι ἀνεπίδεκτος πλατωνικοῦ; Ἄγνοεῖτε λοιπὸν, ἐπανελάβε ζωηρότερον ὁ Ἄβδουλ-Μετζίτ, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά ἔχει μυρίους μυχοὺς; ὅτι εἶναι λαβύρινθος, οὐτινος οὐδεὶς ἔχει τὴν κλεῖδα; καὶ οὐδ' ἐκεῖνος, ὅστις αἰσθάνεται αὐτὴν παλλομένην ἐν τῷ στήθει του; Εὐρίσκει τις ἐν αὐτῇ ἀκαταπαύστως νέα πλοῦτη, ὁδοὺς ἀγνώστους, δι' ὧν οὐδεὶς εἶχε διέλθει... Αἰσθάνομαι ὅτι ἐνεργεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ μου παράδοξος μεταβολή, εὐτυχῆς καὶ ἀνέλπιστος ὅπως ἐπὶ τοῦ ἠφαιστείου, ὅθεν ἐξέρχεται φλογερὰ λάβα ἀνοίγεται νέος κρατῆρ, νέον αἰσθηματῆνασεν ἐν ἐμοί... Θαδιδιάρκησῃ πολὺν χρόνον; ἀγνοῶ τοῦτο, ἀλλ' εἶμαι εὐδαίμων, ἡ καρδιά μου πάλλει, τέλος πάντων αἰσθάνομαι ζῶν.

Ὁ σουλτάνος ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐνεθουσίασθη ἐκ τῶν ἰδίων λόγων του ἐπεράτωσε τὴν δημηγορίαν του ὄρθιος, κρατῶν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς καρδίας, συγκινημένος, οἰσνεὶ μεταμορφωθείς.

— Εἶθε ὁ Ἄλλᾳχ νὰ φωτίσῃ καὶ εὐλογῆσῃ τὴν Ὑμ. Μεγαλειότητα, εἶπεν ἡ Φατμά πίπτουσα πρηνῆς.

Ὁ δὲ ποιητὴς Φαῖδ, ὠχρὸς καὶ τρέμων εἶχε στηριχθῆ ἐπὶ τοῦ τοίχου.

— Ἀρὰ γε θὰ τὴν ἀγαπήσῃ πλείοτερον ἐμοῦ; ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

— Θὰ μοὶ εἴπῃς, Φατμά, ποία εἶναι

αυτή ἡ Γκιουλ-Χανούμ, καὶ πῶς εὐρέθη ἐδῶ; ἐνῶ ὁ Φαΐδ-Βέης μοὶ ὑπέσχετο νὰ μοὶ τὴν φανερώσῃ ἐν Σταμπουλ. . . ἐπανελάθεν ὁ σουλτάνος, ἀμὰ κατηνύσθη ὀλίγον ἢ πρὸς στιγμὴν καταλαβοῦσα αὐτὸν ἔξαψις.

— Ἦμην μεθυσμένος . . . ἐπιθύρισε ὁ Φαΐδ.

— Καὶ θὰ ἦσο βεβαίως, ἀφ' οὗ προέτινες εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα, νὰ τὴν ὀδηγήσῃς εἰς τὴν Γκιουλ-Χανούμ, εἶπεν ἡ γραῖα ἀνεγειρομένη καὶ ῥίπτουσα βλέμμα εἰρωνικὸν ἐπὶ τὸν ποιητὴν. Ἡ θυγάτηρ τοῦ Σείχ-ουλ-Ἰσλάμ τοῦ θρησκευτικοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Μουσουλμάνων δὲν δέχεται τοὺς ἀνδρας εἰς τὴν οἰκίαν της ὡς ἀθιγ-γανίς. . .

— Ἡ θυγάτηρ τοῦ Σείχ-ουλ-Ἰσλάμ. . . ἐπανελάθεν ὁ σουλτάνος ἔκθαμβος, λοιπὸν ἡ Γκιουλ εἰναιθυγάτηρ τοῦ Ἰζζεδιν-Μολλά;

— Ναὶ, βεβαίως. . .

— Καὶ πῶς λοιπὸν ἐτόλμησας νὰ μοὶ ὀμιλήσῃς περὶ αὐτῆς καὶ μάλιστα νὰ προτείνῃς νὰ μὲ προσαγάγῃς πρὸς αὐτήν; ἡρῶτησεν ὁ σουλτάνος προσβλέπων αὐστηρῶς τὸν αὐλικὸν του.

— Εἰσεχώρουν εἰς τὸν κήπον μετημφεσμένος ὡς κηπουρὸς Κροάτης, ἐν τοιαύτῃ μεταμφίεσει ἐσκόπων νὰ εἰσαγάγω καὶ τὴν Ἰμ. Μεγαλειότητα. . . ἐτραύλισεν ὁ Φαΐδ.

— Πῶς! δὲν ἤθελες φοβηθῆ νὰ μὲ ἐκθέσῃς, ἐμὲ τὸν σουλτάνον, καὶ νὰ βεβηλώσῃς τὴν κατοικίαν ἀγίου ἀνθρώπου, τοῦ πρώτου μολλά τοῦ Ἰσλαμισμού; . . . Ἦσο πλέον ἢ μεθυσμένος, Φαΐδ, ἦσο παρὰ φρων, καὶ διὰ τοῦτο μόνον σὲ συγχωρῶ. . . Ἄς ἀφήσωμεν πλέον αὐτὰ.

Ὁ Ἀβδουλ - Μετζίτ ἐγένετο πάλιν ὁ αὐστηρὸς Σουλτάνος, σώφρων καὶ ὑπερήφανος, δὲν πάντες οἱ Ὀθωμανοὶ ἐθέωρουν μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης.

[Ἐπειὰ συνίτεσι.]

K

ΤΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟΝ

[Διήγημα *François Coppée*. Μετάφρ. Α. Η. Κουρτίδου].

Ἡ καταιγὶς εἶχεν ἐσπάσει ἀπὸ τινων στιγμῶν καὶ ῥαγδαίως ἐπέσκηψεν ὄμβρος. Ἡ ὁδὸς τῆς Σέβρης ἠρημώθη διὰ μιάς, ἐν τῇ πλατείᾳ δὲ τῆς Εὐθηνίας οἱ ἵπποι τῶν ἀμαξῶν περιλουόμενοι ὑπὸ τοῦ καταπίπτοντος ὕδατος ἀπήστραπτον ὡς ἐστιλβωμένοι.

Τὸ εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου τοῦ *Borrah* ἄγον λεωφορεῖον παρέκαμψε τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Ἀββά - Γρηγορίου. Οἱ κωδωνίσκιοι τῶν ἐπὶ τοῦ λασπῶδους ἐδάφους συρόντων αὐτὸ δύο λευκοφάων ἵππων ἤχησεν ἐπὶ μικρὸν εἰσέτι οἱ δὲ θέλοντες νὰ ἐπιβῶσιν αὐτοῦ, ὅμοιοι πρὸς Ῥωμαίους στρατιώτας διὰ τῆς ἀσπίδος των κεκαλυμμένους ὤρμησαν πρὸς τὸ λεωφορεῖον στεγόμενοι διὰ τῶν μαστιζομένων ὑπὸ τῆς βροχῆς ἀλεξιβροχίων των.

— Ἐλάττε, γρήγορα, ὅσοι εἶνε γιὰ τὸ σταθμὸν. . . ἐφώνησεν ὁ ὀδηγός. Τρεῖς θέσκις εἶνε μέσα. . .

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπλησίασαν δύο ἀδελφοὶ τοῦ Ἑλέους, αἵτινες κλείσασαι τὰ πελώρια βαμβακερὰ ἀλεξιβροχία των ἀνέβησαν εἰς τὸ λεωφορεῖον.

— Μιὰ θέσι μονάχα, μένει μιὰ θέσι, νὰ φεύγωμε!

Γυνὴ τις προσέρχεται τότε, καλύπτουσα ὅσον κάλλιον ἠδύνατο διὰ τετρημένου σαλλίου τὸ ἀσθениκὸν καὶ κοῖλα ἔχον τὰ ὄμματα τέκνον της, ὅπερ κρατεῖ εἰς τὴν ἀγκάλῃν της.

— Κυρά, λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ ἐλεγκτὴς τῶν εἰσιτηρίων, ὁ γυῖός σου μεγάλωσε, νὰ πληρώσῃς καὶ γ' αὐτόνε.

— Τί; νὰ πλερώσω καὶ γιὰ τὸ παιδί μου; ἀποκρίνεται ἡ μήτηρ. . . αὐτὸ 'νε τριώμιου χρονῶν παιδί. . .

— Δίχως τὰ καλοκαίρια. . . Μὰ ἄς εἶνε. . . νάχῃς χάρι τοῦ βρωμόκαιρου ποῦ δὲν θάρθη ἄλλος, εἰδὲ δὲν θάρνη τὸν υἱόκα σου, νὰ ταξειδεύῃς χάρισμα.

Ἡ δυστυχὴς γυνὴ, αἰσχυρομένη πως, τοποθετεῖται ἐν τῇ μόνῃ ὑπολειφθείσῃ ἐλευθέρᾳ θέσει, παρὰ τὴν θύραν τῆς ἀμάξις, κατέναντι τῶν δύο καλογραγιῶν, κρατοῦσα τὸ παιδίον ὀρθὸν μεταξὺ τῶν κνημῶν της, καὶ—τίγκι, τίγκι, τίγκι— τὸ λεωφορεῖον κινεῖται πάλιν κροτοῦν, ὡσεὶ συνεκρούοντο σιδηρικὰ ἢ ἐκλονοῦντο ὕκλοι παραθύρων.

Αἱ δύο ἀδελφοὶ τοῦ Ἑλέους αἱ πρᾶκθήμεναι καὶ τὴν στολὴν ὅμοιοι δὲν ὀμοιάζουσι τὸ παράπαν πρὸς ἀλλήλας.

Ἡ πρεσβυτέρα, πεντηκοντοῦτις περίπου, εἶνε εὐσκαρὸς καὶ ῥωμκλέα ὡς χωρική. Ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς τὸν ὑπάλληλον διὰ τὸ εἰσιτηρίον της, τριάκοντα λεπτὰ ἐντὸς τεμαχίου χαρτίου τετυλιγμένα ἔθηκεν ἐπὶ τῶν γονάτων της πελώριον κάνιστρον καὶ ἐσταύρωσεν ἐπ' αὐτοῦ τὰς χεῖράς της. Εἶνε δούλη τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δούλη διὰ τὰς χυδαίας ἐργασίας, τὰς βαναύσους ὑπηρεσίας.

Ἡ συνοδὸς αὐτῆς, εἶνε τούναντίον, νεωτάτη εἰσέτι, —εἴκοσι τριῶν ἢ εἴκοσι τεσσαρῶν ἐτῶν ἴσως— ἔχει δὲ τὸ ἦθος ἀβρόν καὶ ἀριστοκρατικόν, οἷον μόνον καταγωγὴ εὐγενῆς καὶ ἀνατροφή λίαν ἐπιμεμελημένη θὰ διεμόρφουν. Μόνον ἔξοχος τις ψυχολόγος ζωγράφος θὰ κατώρθου νὰ ἀποτυπώσῃ τὸ ὄχρον ἐκεῖνο πρόσωπον, μὲ τοὺς μεγάλους μαύρους ὀφθαλμούς του· εἶνε δὲ ἀξιόλογοι ἀρχιδουκίσσης αἱ διαφανεῖς καὶ ἀβροδάκτυλοι χεῖρες, ἃς ἡ νεαρὰ ἀδελφὴ τοῦ Ἑλέους στηρίζει ἐπὶ τῆς κερατίνης λαβῆς τοῦ παλαιοῦ ἀλεξιβροχίου της.

*

Ἐν τούτοις ἡ γυνὴ τοῦ λαοῦ, ἡ δυστυχὴς μήτηρ, συνῆψεν ἀμέσως συνομιλίαν μετὰ τοῦ ὑπάλληλου τοῦ λεωφορείου, ἰσχυνοῦ γέροντος, στρατιώτου ἄλλοτε, φέροντος ἐπὶ τοῦ στήθους ἀπότριπτον τὴν ταινίαν τοῦ μεταλλίου τῆς Κριμαίας, μειδιάσκαντος φιλοφρόνως πρὸς τὸ καχεκτικὸν της τέκνον.

— Ναὶ, εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἦτανε πολὺ ἄρρωστο τὸ πουλάκι μου, καὶ ἔτσι ποῦ μὲ βλέπεις, πῆγα καὶ τὸ πῆρα ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο· ἐξ ἑβδομάδες τᾶφητα 'κεῖ μέσα. . .

Κύττα τί χλωμὸ καὶ μαραμένο ποῦνε τὸ καῦμένο. . . Μὰ ὁ γέρος ὁ γιατρός, ποῦ σοῦ 'μιλᾷ 'σάν νὰ 'μιλᾷ 'σὲ κανένα σκυλί, μὰ ἀπὸ μέσα 'σὲ κρυφολυπάται, μοῦπε ἀπτὰ πολλὴ ὥρα: "Ἐξὴ μῆνες λάδι τῆς μουρούνης, καὶ ὕστερα πλεῖο τίποτα, τίποτα. . . Τὸ θυμάσαι Παυλάκη μου; Καὶ δὲν θὰ κάνῃς μοῦτρα, αἰ; καὶ θὰ τὸ καταπιῆς τὸ λαδάκι σου. Μοῦ τῶπες!

Εἶτα ἀλλάξασα διὰ μιάς τὸν ὄνον φωνῆς:

— "Ἐχεις κ' ἐλόγου σου παιδιά; ἡρώτησε τὸν ὑπάλληλον τοῦ λεωφορείου.

— Ναὶ, τρία, ἀποκρίνεται οὗτος. Μὰ εἶνε μεγάλα. . . Τρεῖς κόραις. . . Τὴν μεγαλύτερη τὴν 'πάνδρεφα πέρυσι καὶ τὴ μικρότερη τὴν ἔχω ἀκόμη 'ς τὸ σχολεῖο.

— Τὸ λοιπὸν 'ξέρεις ἀπὸ ἀγάπη παιδιοῦ. . . Ὅταν ἔπεσε ἄρρωστο τὸ παιδί μας, ἦτανε Ἰούλιος μῆνας, 'πάνω 'ς τὰ κεσάτια. . . Ὁ ἀνδρας μου, εἶνε βιβλιοδέτης· δουλεύει 'ς τὸ σπίτι. Μὰ τὸ καλοκαίρι ὄλ' οἱ πελάταις μας πᾶνε 'ς τὴν ἐξοχή, 'στὰ λουτρά, 'ξέρω κ' ἐγὼ ποῦ, σκορπιούονται. Τὸ κρύωμα τοῦ ἀποφάνηκε 'ς τὰς 14 τοῦ θεριστῆ. Τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε ὁ γιατρός, ἀμὰ τὸ κύτταξε κατέβασε τὰ μοῦτρα του, καὶ τοῦβαλε 'πίσω 'ς τὴ ῥάχη ἓνα βισικάντι, τόσο δὰ μεγάλο. . . Πλευρίτης! Καὶ 'σὲ τέτοια ἡλικία! Τὸ πουλάκι μου! Καὶ ἴσα ἴσα 'κείναις τὰς ἡμέραις εἴμασθε 'σὲ μεγάλη ἀναπαρδειά. Τρέχει ὁ ἀνδρας μου νὰ μαζώξῃ κἄτι βερεσέδικ, μὰ ποῦ; ὅλοι ποῦ μᾶς 'χρῶσταγαν ἔλειπαν. . . Καὶ χάρις ἀπ' αὐτὸ 'ς τὸ σπίτι μας δὲν ἦτανε βολετὸ νὰ γιατρευθῆ, τ' ἀγγελοῦδι μας. . . Καθόμασθε σ' ἓνα στενὸ σοκάκι, μέσα σὲ δύο καμκρούαις· εἶνε πεθαμὸς τὰ ῥέμματα τοῦ ἀέρα. . . Τότε ὁ γιατρός μοῦ λέγει: Τὸ παιδί νὰ τὸ πᾶτε 'ς τὸ νοσοκομεῖο· θὰ σοῦ γράψω δύο λόγια γιὰ τὸν γιατρὸ ποῦνε φίλος μου. . .

"Ἀχ! τί ὑπόφερα ἢ κακομοίρα! Τὸ πῆγαμε μ' ἐν' ἀμάξι, καὶ γιὰ νὰ πλερώσωμε τὸν ἀμαξὶ ἔβαλα ἐνέχυρο ἓνα πάπλωμα, ἃς μὴν τὰ λέμε. . . Μὰ 'ς τὴν πόρτα τοῦ νοσοκομείου ὁ ἀνδρας μου 'φίλησε τὸ παιδί, ποῦ τὸ βάσταγα 'ς τὴν ἀγκυλιά μου κουκουλωμένο μ' ἓνα χράμι, καὶ μοῦ εἶπε: Πήγαινε μονάχη σου. . . Ἐγὼ, δὲν βραστᾷ ἢ καρδιά μου. Ἐβῆκα μέσα. Ἡ μάνας ἔχουν γερὴ καρδιά Μὰ ὄντας μοῦ 'πῆρε ὁ γιατρός ἀπ' τὰ χέρια μου τὸν Παυλάκη μου, 'θάρρεψα πῶς μοῦ ξερρίζωσε τὴν καρδιά μου. Ἐβῆκα ἔξω κ' εὐρῆκα τὸν πᾶτέρα του· ῥούφαγε τὴν πίπα του καὶ μ' ἀπάντεχε. Ἄμὰ μὲ εἶδε, νὰ 'βγαίνω μονάχη μου, μὲ τὸ χράμι 'ς τὸ χέρι, ἐτίναξε μιὰ κάτω τὴν πίπα του καὶ τὴν ἔκανε κομμάτια· ὕστερα 'γυρίσαμε 'πίσω μὲ τὰ πόδια, καὶ πηγαίναμε πλάι-πλάι, δίχως 'μιλιά. . . Ἀχ! αὐταῖς τὰς ἔξῃ 'βδομάδες ποῦ 'πέρασε ὁ Παυλάκης μου 'ς τὸ νοσοκομεῖο δὲν θὰ τῆς ξεχάσω ποτέ! Ἦτανε καλοκαίρι, σοῦ τῶπα, μὰ 'μένα μοῦ φαινότανε πῶς ἦτανε βαρυχειμωνιά, πῶς 'σβύσθηκε ὁ ἥλιος. Μ' ἄφιναν νὰ τὸ βλέπω δύο φοραὶς τὴν ἑβδομάδα, τὴν κυριακὴ καὶ τὴν πέφτη· καὶ τοῦ πήγαίνα κρυφά, γιὰτὶ δὲν ἄφιναν, γλυκά, ζαχαρωτά, κρυμ-